

လိရိုက် 追着打。④放在句尾，强调语气，相当于汉语“究竟”，“难道”：အကိုကတော့ကြံကြံဖန်ဖန်များ၊ဒါကိုမှတာသွားလုပ်ရတာ ~ လဲ။ 哥哥也真是想得出来，干嘛要干这事呢！

တဲတဲ ကဝါ <de' do:> 直截了当，直率，毫不掩饰，也写作 တည့်တိုး ၊ မိမိသိလိုသောအချက်ကို ~ မေးလိုက်သည်။ 直截了当地问自己想知道的问题。

တဲ I နါ <te:> ①茅屋 ②临时搭的棚子，窝棚 II ကါ <te:> ①寄宿，多写作 တည်း၊ 参见 တည်း 条 ②怒目而视，准备格斗 ③淤血 ④找补点儿，再吃点儿：အချို ~ ပီးရင်ဆက်သွားကြရအောင်။ 找补点甜点心，咱们再继续上路。

တဲကနား နါ <te: k-na:> 茅草屋，临时搭的棚子

တဲကုပ် နါ <te: gout> 茅舍

တဲကျောင်း နါ <te: gyaun:> 能寄居客人的寺庙

တဲတဲ ကဝါ <te: de:> 差一丁点儿：ချောက်ထဲကျရန် ~ လိုတော့သည်။ 差一点儿掉进深渊。/ မကြေကျပ် ~ ကလေးကျန်နေသည့်အရွက်များ ၊ 差一点儿就要凋落的树叶

တဲထိုး ကါ <te: hto:> 搭棚，搭茅屋

တဲဖုတ် နါ <te: bout> 茅屋

တဲရှင် နါ <te: shin> 能拆卸的活动棚子

တဲသလိပ်ဆွယ် နါ <te: th-leit hswe> 【动】白腰鹊 Kitta-cincla Malabarica Indica (shama, Indian)

တဲအုံ နါ <te: on> 临时搭的棚子

တဲအုံကနား နါ <te: on k-na:> 茅舍：~ လုပ်ရန်သစ်ပင်ဝါးပင်တို့လည်းရှိ၏။ 有搭茅屋用的木材和竹子。

တော့ I ကါ <taw'> (用脚、肘、头、肩等人体各部位或用工具)向上连续抛起，拈：ခြင်းလုံး ~ သည်။ 用脚背掂着藤球。 II ဝါ <daw'> ①(用于两个相同的动词或形容词之间)……倒是……但……：ကောင်း ~ ကောင်းပါတယ်။ ဒါပေမဲ့နောက်ကျပြီ။ 好倒是好，但是晚了。/ ဖတ် ~ ဖတ်ကြည့်တယ်။ ဒါပေမဲ့နားမလည်ဘူး။ 看倒是看了，但是看不懂。②(用于名词、代词后表转折)却……：သူကအသံထွက်ပီတယ်၊ကျနော်က ~ မပီဘူး။ 他发音准，我的发音却不准。/ အဲ ~ ဘာဖြစ်တုံး။ 这又怎么了？/ ဒါ ~ ဒါပေါ့ဗျာ။ 这倒也是。/ ဟိုဟာ ~ သိပါတယ်။ 那个我倒知道。③(祈使句语气助词)吧：သွား ~ ။ 走吧！/ အိပ် ~ ။ 睡吧！④(女用语尾助词表示亲切或尊敬的语气)啦！呀！：မလုပ်ပါနဲ့ ~ ။ 别这样呀！ III သါ <daw'> ……的时候：ကျောင်းဆင်း ~ ဘာလုပ်မလဲ။ 放了学干什么？/ တမင်းဝားပြီး ~ ကျနော်သတင်းစာဖတ်မယ်။ 吃完饭，我要读报。 IV ကဝါ <daw'> ①即将，将要：သွား ~ မယ်။ 要走了。/ မီးရထားထွက် ~ မယ်။ 火车快开了。②否定句中中表示“不……了”“没……了”“不再……了”：မဝယ် ~ ဘူး။ 不买了。/ အခုမရှိ ~ ဘူး။ 现在没了。

တော့တီးတော့တ ကဝါ <taw' ti: taw' ta'> ①咿呀学语，发音不准地：ဒီကလေးဟာ ~ နဲ့လူတောထဲဝင်ဝင်ပြောသေးတယ်။ 这孩子话还说不不好，却还不时在大人群里插嘴。②趑趄地，蹒跚地，踉踉跄跄：သွားတတ်ခါစကလေးကဲ့သို့ ~ လမ်းလျှောက်သည်။ 像刚会走路的小孩一样趑趄趑趄地走着。

တော် I ကါ <taw> ①正直，正确：~ တည့်ပြောငုံမတ်သောသူ 正直的人 ②合适，恰当：ဒီလိုလုပ်ယင် ~ ပါမလား။ 这样做合适吗？③行了，够了：ကနေတော့ ~ ပြီ၊ နက်ပြန်ဆက်ကြစို့။ 今天就干到这儿吧，明天接着搞。/ ~ ပြီ၊ ~ ပြီ။ 够了，够了。④正值，逢 ⑤有亲属关系：ဒီလူခင်ဗျားနဲ့ဘာ ~ သလဲ။ 这人跟你是什么关系？/ ညီအစ်ကို ~ တယ်။ 是兄弟关系。⑥停止：ဟေ့ ~ ။ မပြောနဲ့တော့။ 住口，不要讲了。/ ~ ။ ~ ။ မလုပ်နဲ့တော့။ 停！停！别做了。⑦好，棒：သဟာစာလဲ ~ တယ်၊ သဘောသကာယသဲကောင်းတယ်။ 他学习也好，心地也好。⑧伶俐，懂事：မောင်မင်းဇော်ကလေးဟာ အင်မတန် ~ ရှာပါကလား။ 貌敏佐这小家伙可真懂事。

II နဝါ <taw> (女子对自己所熟悉的平辈或长辈用) 你：~ တို့မသိသေးဘူးလား။ 你们还不知道吗？ III ဝါ <daw> ①置于名词后表示尊敬的虚词：နိုင်ငံ ~ 国家 / သပ္ပတအိမ် ~ 总统府 / အဆွေ ~ 阁下 / အမိန့် ~ 圣旨，教令 ②(女子对自己所熟悉的平辈或长辈)回答应声时用：လာပါပြီ ~ ။ 来啦！ IV အါ <taw> ①主人 ②(妇女表示对方尊敬的答应声)唉

တော်ကာကျ ကါ <taw ga kya'> 适合某种情况，正合适，才行，正好：အစွမ်းကုန်အားထုတ်ပါမှ ~ ပေသည်။ 只有竭尽全力去干才合适。/ သူ့ကိုသာမန်လူထက်ဆေးနှစ်စိစိလောက်ပိုထိုးပေးမှ ~ တယ်။ 给他打针要比一般人多打 2c.c才行。

တော်ကာလျော်ကာ ကဝါ <taw ga yaw ga / taw ga lyaw ga> 一般，凑和，勉强

တော်ကောက် ကါ <taw kaut> 选(美女)进宫；被皇帝选中

တော်ကြီးဘုရား နါ <taw gyi: ph-ya:> ①波道帕耶(即，孟云，缅甸贡榜王朝一皇帝名) ②皇后

တော်ကြိုက် ကါ <taw kyait> (古)巧遇，碰上，邂逅

တော်စပ် ကါ <taw sat> ①有亲属关系：ဆွေမျိုး ~ သည်။ 有亲属关系。②有关系，有联系：နှစ်နိုင်ငံ၏ယဉ်ကျေးမှုချင်း ~ ပုံကိုပြောပြပါမည်။ 我来谈一谈两国文化的联系问题。

တော်စွာလျော်စွာ ကဝါ <taw zwa yaw zwa> ①马马虎虎，凑凑和和：သေသေချာချာလေ့လာဆွေးနွေးကြမှရမယ်။ ~ နဲ့မရပါဘူး။ 非要进行深入细致的讨论才行，不能草率从事。 ②一般地

တော်ဆ ကါ <taw hsa'> 推测，猜测，臆测

တော်ဆက် ကါ <taw hset> 贡献，进贡

တော်တိ နါ <taw ti'> (古) ①主人 ②父亲

တော်တုလဲ နါ <taw du' le:> 闰年(有366天的年)